

statens sikkerhed, som efter konventionens artikel 8, stk. 2, kan retfærdiggøre indgreb i familielivet.²⁸

I sådanne tilfælde optår det spørgsmål, om vedkommende administrative myndighed(er) er forpligtet til at administrere lovbestemmelser af denne type på en sådan måde, at de truffene afgørelser ikke kommer i strid med de traktatmæssige forpligtelser, den danske stat har påtaget sig; eller sagt med andre ord, om det spillerum, der ved sådanne lovbestemmelser er indrømmet den eller de pågældende myndigheder, må anses for indskrænket i og med, at den danske stat har påtaget sig en traktatmæssig forpligtelse, der ville kunne overtrædes ved en fuld udnyttelse af spillerummet.

Dette spørgsmål kan næppe anses for definitivt afklaret i dansk ret. Men tendensen går afgjort i retning af at antage, at administrative myndigheder er forpligtede til at udnytte deres skønsmæssige beføjelser på en måde, der svarer til, hvad der kræves efter gyldigt indgåede traktater, og at domstolene efter den almindelige bestemmelse i grundlovens § 63 er berettigede til at påse, at dette sker.²⁹

I det omfang dette antages, vil også eksistensen af gældende lovbestemmelser af denne type for så vidt overflødig gøre foretagelsen af særlige abstrakte opfyldesskridt i forbindelse med indgåelsen af en traktat.³⁰

b. Tilfælde, hvor opfyldelsen sikres ved ændring af danske retsregler

Foretagelsen af særlige abstrakte opfyldesskridt i forbindelse med indgåelse af en traktat kommer herefter fortrinsvis på tale, i det omfang de retsanvendende myndigheder ikke i forvejen efter allerede gældende danske retsregler er i stand til at optræde i overensstemmelse med traktatens krav.

Baggrunden for, at løbende traktatopfyldelse ikke kan finde sted inden for rammerne af gældende ret, kan være, enten at der ikke i forvejen er tilstrækkelig hjemmel for de retsanvendende myndigheder til at optræde som krævet efter traktaten, eller at en sådan optræden vil være i strid med gældende danske retsregler, jfr. herved ovenfor under punkt 4 b. I sådanne tilfælde vil en opfyldelse af traktaten fra dansk side kun kunne sikres ved en ændring, herunder en supplerings af de gældende danske retsregler.

En ændring af hidtil gældende retsregler med henblik på at sikre opfyldelsen af en traktatmæssig forpligtelse, som er eller påtænkes indgået af den danske regering, kan i lovteknisk henseende gennemføres på forskellig måde.

Valget står i hovedsagen mellem enten at søge traktatbestemmelsen omskrevet til selvstændige danske retsregler³¹ eller at tilvejebringe hjemmel for, at en eller flere allerede foreliggende traktater³² uden sådan omskrivning gøres direkte anvendelige her i landet.³³ Efter folkerettens almindelige regler står det den danske stat frit for, hvilken af disse opfyldelsesmåder den foretrækker at anvende. Det konkrete valg vil derfor i reglen være dikteret af interne danske hensyn af teknisk og praktisk karakter; men valget kan være bundet ved traktat.³⁴

Den ændring eller supplerings af hidtil gældende retsregler, der skal ske, uanset hvilken af de to ovenfor nævnte opfyldelsesmåder der foretrækkes, må gennemføres på ganske samme måde, som hvis ændringen var motiveret af andet end ønsket om at sikre opfyldelsen af en traktatmæssig forpligtelse.

Som regel vil det derfor være nødvendigt, at der på sædvanlig måde søges gennemført et lovforslag. Dette gælder imidlertid ikke altid. Undertiden indeholder gældende lovgivning hjemmel for, at de nødvendige ændringer kan gennemføres administrativt ved anordning eller bekendtgørelse.³⁵ Og hvis den løbende opfyldelse af den foreliggende traktatbestemmelse forudsætter en tilsidesættelse af en af grundlovens ufravigelige bestemmelser, vil det – hvis opfyldelsen ønskes sikret – være nødvendigt at søge gennemført et tillæg til eller en ændring af grundloven under iagttagelse af reglerne herom i grundlovens § 88.

6. Sikring mod utilsigtede og mod bevidste traktatbrud

a. Dansk rets regulering af forholdet mellem traktatmæssige forpligtelser og intern dansk ret, for hvilken der er gjort rede i det foregående, kan fra en folkeretlig synsvinkel forekomme mindre tilfredsstillende.

Det forhold, at traktatbestemmelser ikke uden videre er umiddelbart anvendelige her i landet, indebærer, at den danske stat principielt har det i sin magt til enhver tid at fremkalde et traktatbrud ved helt bevidst enten at undla-